

14 معصومین علیہ السلام

درس یازدهم

سرّو سربلند سامرا

لحاح عسکری

نام زیبایت را بارها شنیده‌ام.

همان نامی که پیامبر خدا برای اولین نوهی عزیزش گذاشت: «حسن».

در مدینه به دنیا آمدی؛ شهر زیبای پیامبر.

از کودکی یار و همراه پدر گرمی‌ات بودی.

سختی‌هایی را که حکومت ستمگر عباسی برای او ایجاد می‌کرد با چشم خویش می‌دیدي؛

هجوم آوردن به خانه، بازرسی کردن و به هم ریختن خانه و ...

پدرت امام هادی علیه‌السلام خیلی دوستت داشت و تو را چقدر خوب تربیت کرد تا

راهش را ادامه بدهی و پرچم هدایت مردم را به دوش بگیری.

خلیفه‌ی عبّاسی در سامرا در کاخی بزرگ بر تختِ قدرت تکیه زده بود. او نمی‌توانست پدرت را تحمّل کند و نمی‌خواست او را آزاد بگذارد.

خلیفه دستور داد تا پدر بزرگوارت را با زور و اجبار از مدینه به سامرا بیاورند و شما نیز در کنار او بودی.

سال‌ها پیش حاکمان ستمگر عبّاسی، نیاکان پاک شما را نیز به زور از شهر مدینه بردند؛

امام کاظم علیه‌السلام را به بغداد و امام رضا علیه‌السلام را به خراسان.

وقتی به سامرا رسیدید در جایی امن و آرام نبودید؛ بلکه شما را در محله‌ی «عسکر»

یعنی منطقه‌ی نظامیان سکونت دادند؛ جایی که همیشه صدای شیهه‌ی اسب‌های

لشکریان و فریاد فرماندهان و صدای چکمه‌های سربازان و شمشیرها و نیزه‌ها به

گوش می‌رسید. حاکمان عبّاسی می‌خواستند همیشه زیر نظرشان باشید.

پدرت را در سامرا به زندان انداختند و شما در سنّ نوجوانی جای خالی او را پرکردی.
هم مراقب مادر و خانواده‌ات بودی و هم مرتی و راهنمای مردم.
همین که بهار جوانی‌ات آغاز شد، پدرت را به شهادت رساندند و شما جانشین او و امام مردم شدی.

از همان اوّلین روزهایی که به امامت رسیدی، آزار و اذیت‌های حکومت شدیدتر شد!
جاسوس و مأمور اطراف خانه‌ات گذاشتند تا دوستانت را شناسایی کنند.
یاران و دوستانت را دستگیر می‌کردند و به زندان می‌انداختند یا شهید می‌کردند.
شما مخفیانه برایشان نوشتی: «وقتی مرا در میان شهر می‌بینید به من سلام
ندهید و با دست به من اشاره نکنید که جانتان در خطر است».
آه چقدر جانسوز بود چهره‌ی درخشان شما را دیدن و سلام را فرو بردن!

با وجود همه‌ی ستم‌ها و سختی‌ها، باز از هدایت مردم دست نکشیدی. مخفیانه برای مردم نامه می‌نوشتی و با کلمات نورانی و امیدبخش، نور ایمان را در دلشان زنده نگه می‌داشتی.

شما سرو سربلندی بودی که مردم ستم‌دهی سامرا می‌توانستند در سایه‌ی
پُرمهرش، آرام گیرند.

برایم بگو

چرا خلیفه‌ی عباسی از آزادی امام حسن عسکری علیه السلام و ارتباط او با مردم می‌ترسید؟ زیرا امام با وجود ظلم و ستم فراوان خلیفه عباسی، باز هدایت‌گر مردم بود و باعث می‌شد قدرت خلیفه عباسی به خطر بیفتد و نتواند بر مردم حکومت کند.

ایستگاه خلافت

امام پرهیزگار

ترس در چشمان رئیس زندان موج می زند.
حاکم عباسی با عصبانیت به او می گوید: ما امام شیعیان را حبس کردیم؛ او را به
تو سپرده ایم اما تو بر او سخت نمی گیری ... چرا؟ ...
رنگش پریده و لب هایش به هم چسبیده است. آب دهانش را به زحمت فرو می برد
و با صدایی لرزان می گوید:
– من ... من چه کار ... می توانم بکنم؟
– چه کار می توانی بکنی؟ ... این همه راه برای اذیت و آزار او وجود دارد ...
با درماندگی می گوید: من ... او را به دست دو نفر از بد رفتارترین افرادم سپردم ...
ولی ...

– ولی چه؟! ... حرف بزن!
– ولی هر دوی آنها ... از هواداران حسن بن علی شده اند.
– چه می گویی؟ ... هر چه زودتر دستور بده آنها را بیاورند.

حاکم عباسی با خشم بر سر دو زندانبان فریاد می‌زند.
– وای بر شما! ... این چه برخوردی است که با امام شیعیان دارید؟ ... شما به جای اینکه او را آزار دهید، خودتان هم شبیه او شده‌اید؟
یکی از زندانبان‌ها با آرامش و شجاعت می‌گوید: ما درباره‌ی مردی که روزها روزه می‌گیرد و شب‌ها را تا صبح به عبادت خدا مشغول است، چه می‌توانیم بگوییم؟
دیگری ادامه می‌دهد: از نگاهش مهربانی و عطوفت می‌بارد ... ما را به سفره‌ی ساده‌ی خویش دعوت می‌کند و همواره برای ما دعا می‌کند.
حاکم عباسی خشمگین و مضطرب است و احساس ذلت می‌کند.
همه سکوت کرده و سرها را به زیر انداخته‌اند. همه نگرانند.

ایستگاه فکر

❁ با توجه به داستان‌های درس، چند نمونه از ویژگی‌های امام حسن عسکری علیه السلام را بنویسید.

با ایمان

صبور

مهربان

پرهیزگار

❁ دوست داری کدام یک از این رفتارها را بیشتر در خودت ایجاد کنی؟
بر عهده دانش آموز

کامل کنید

❁ اگر من به زیارت امام هادی علیه السلام و امام حسن عسکری علیه السلام

در سامرا بروم

از نزدیک آنها را زیارت می کنم و بر آنها سلام و درود می فرستم و برای تمام مسلمانان دعا می کنم.

❁ به نظر من چیزی که باعث می شد امام حسن عسکری علیه السلام در

زندان های تنگ و تاریک امیدوار باشد این بود که

با خدا راز و نیاز می کرد و همواره توکل بر خدا داشت و می دانست همیشه خداوند یاور ایشان است.

تدبّر کنیم

امام حسن عسکری علیه السلام می فرماید:

بهترین دوست تو کسی است که اشتباه تو را فراموش کند و
نیکی تو را از یاد نبرد.

چه ارتباطی میان سخن امام و این جمله وجود دارد:
همیشه باید خوبی های دوستان را به یاد داشته باشیم و اشتباهات او را از یاد ببریم.
«همیشه نیمه ی پر لیوان را ببین.»

با خانواده

با کمک اعضای خانواده دربارهی این تصاویر،
متنی کوتاه بنویسید و در کلاس بخوانید.
اطلاعات زیر را دربارهی زندگی امام حسن
عسکری علیه السلام جمع آوری کنید و به
کلاس گزارش دهید.

نام: امام حسن عسکری

محل تولد: مدینه

نام پدر: امام هادی (ع)

نام پدر بزرگ: امام جواد (ع)

مدت امامت: ۶ سال

شهرهایی که در آن زندگی کرده اند: مدینه - سامرا

دشمنان ایشان: خلیفه عباسی

محل دفن: سامرا

حرم امام حسن عسکری (ع)، سامرا، سال ۱۳۸۱
هجری شمسی

حرم امام حسن عسکری (ع)، سامرا، سال ۱۳۸۴
هجری شمسی

حرم امام حسن عسکری (ع)، سامرا، سال ۱۳۹۳
هجری شمسی

درس دوازدهم

خورشید پشت ابر

عبدالله بن محمد
الحمد لله

سامرا

نرجس خاتون

غایب

صاحب الزمان

امام حسن عسکری

نیمه شعبان ۲۵۵
هجری قمری

امام دوازدهم

ماه در میان آسمان نور افشانی می‌کرد.

سامرا سراسر سکوت بود و خانه‌ی امام حسن عسکری علیه‌السلام سراپا انتظار! فرشته‌ها چشم انتظار ولادت نوزادی بودند که برگزیده‌ی خدا بود. خلیفه‌ی عباسی در کاخ خفته بود و وحشت از تولّد نوزادی که بساط او را بر هم می‌زند، آرامشش را آشفته، و خوابش را غرق در کابوس کرده بود. به سربازان و جاسوسانش گفته بود: «یک لحظه هم از خانه‌ی حسن بن علی - امام عسکری علیه‌السلام - چشم بردارید!

همین که زنی باردار یا زنی را با نوزادی شیرخوار دیدید، دستگیر کنید و به دربار بیاورید!» این وحشت و نگرانی، کابوسی بود که بر سر همه‌ی خلفای عباسی سایه انداخته بود. همه می‌دانستند که روزی فرزندی از نسل پیامبر به دنیا خواهد آمد که امید مظلومان است و دشمن ظالمان؛ به همین دلیل همیشه خانه‌ی امامان عزیز را زیر نظر داشتند. امام حسن عسکری علیه‌السلام و همسر گرامی او نرجس و حکیمه خاتون - عمّه‌ی امام - در خانه بودند.

حکیمه خاتون بانویی دانا و بزرگوار و دختر امام جواد علیه‌السلام بود.

حکیمه خاتون نرجس را بسیار دوست داشت و او را زیر نظر خود تربیت کرده بود.
امام حسن عسکری علیه السلام به ایشان گفته بود: «عمّه جان! به خانه‌ی ما بیا و
در کنار نرجس بمان؛ زیرا امشب جانشین من به دنیا خواهد آمد و خدا تو را با دیدن
او شاد خواهد کرد.»

نزدیک سحر بود و نرجس غرق نیایش و ستایش خدای مهربان.
ثانیه‌ها به سختی سپری می‌شد...

سرانجام زمان موعود فرا رسید. خانه‌ی امام نوریاران شد و چشمان نرجس از شوق
مثل ستاره درخشید.

نوزاد عزیز نرجس لبخند زد و با لبخندش دل مادرش را، که از نگرانی سرشار بود،
از نشاط لبریز کرد.

امام حسن عسکری علیه السلام، فرزندش را در آغوش گرفت و در گوش راستش
اذان، و در گوش چپش اقامه گفت.

فرزند عزیز امام، دور از نگاه نگهبانان و جاسوسان خلیفه‌ی عباسی به دنیا آمد.
خلیفه‌ی عباسی به خیال خام خویش فکر می‌کرد، می‌تواند از تولد این نوزاد
جلوگیری کند.

او نیز راه باطل فرعون مصر را پیمود و نمی‌دانست همان خدایی که حضرت موسی
را از دست فرعون نجات داد، فرزند امام حسن عسکری علیه‌السلام را نیز از آسیب
خلیفه‌ی عباسی در امان نگه می‌دارد.

چه شباهت‌هایی میان امام زمان عجل الله فرجه و خورشید پشت ابر وجود دارد؟

خورشید پشت ابر

بالاخره زمانی از پشت ابر بیرون می‌آید.

هر چند مردم آن را نمی‌بینند از نور و فواید آن بهره‌مند می‌شوند.

همانطور که خورشید همه جا را روشن و گرم می‌نماید و باعث رشد گیاهان می‌شود.

امام زمان عجل الله فرجه

به زودی انشالله امام زمان ظهور می‌کند.

هر چند مردم ایشان را نمی‌بینند ولی از وجودشان بهره‌مند می‌شوند.

با ظهورش جهان پر از عدل و آرامش می‌شود.

❁ پاسخ این سؤالات را در متن پیدا کنید و خانه‌های آن را رنگ بزنید؛ چه می‌بینید؟

۱- یکی از لقب‌های حضرت مهدی عجل الله فرجه است که وقتی آن را می‌شنویم به احترام ایشان می‌ایستیم: **قائم**

۲- یکی از لقب‌های امام زمان عجل الله فرجه به معنای هدایت شده: **مهدی**

۳- از لقب‌های امام زمان عجل الله فرجه به معنای صاحب عصر و زمان: **ولی عصر**

۴- از لقب‌های امام زمان عجل الله فرجه به معنای یاری شده: **منصور**

ق	★	ر	ع	ی	★	و	ن	★	م
ا	★	ک	ت	ب	★	ل	ز	★	ن
گ	★	ب	ا	ل	★	ی	ع	★	ص
م	★	ه	★	د	★	ی	ع	★	و
چ	★	س	ت	ز	★	ص	ذ	★	ر
ح	★	ج	ت	ظ	★	ر	ج	★	✱

❁ آنچه می‌بینید با موضوع درس چه ارتباطی دارد؟

عدد ۱۲ را می‌بینیم که این درس هم در مورد امام زمان (عج) است.

کامل کنید

به این سؤالات درباره‌ی امام زمان عجل الله فرجه پاسخ دهید. پاسخ‌ها را به ترتیب شماره‌ها به صورت عمودی در جدول قرار دهید و رمز را از قسمت مشخص شده، بخوانید؛ این کلمه با امام زمان چه ارتباطی دارد؟

اذان

حکیمہ خاتون دوازدھم

نرجس

سامرا

۱. نام عقیقه ایشان؟
۲. چندمین امام؟
۳. نام مادر؟
۴. اولین کلامی که پدر
۵. محل تولد؟
۶. چندمین معصوم؟

۱۴

ای امامی که نام زیبایت
مثل گل‌ها شکفته بر لب ما
قصه‌های محبت آمیزت
بهترین قصه‌های هر شب ما

نام نیکت شبیه پیغمبر
گلی از یوستان فاطمه‌ای
پیشوایی شجاع و بی‌مانند
مهربانی و رهبر همه‌ای

ای که از دشت و کوه و کوچه و شهر
نرم نرمک همیشه می‌گذاری
یا همه، هم زبان و همراهی
از دل ما همیشه باخبری

آفتاب همیشه تابانی
روشنی بخشن چشم دنیایی
سایه‌بان امید و ساحل مهر
آرزوی تمام دل‌هایی

بررسی کنید

هر یک از این ویژگی‌های امام زمان علیه‌السلام به کدام یک از پیامبران شباهت دارد؟

چهره و رفتار

حضرت محمد(ع)

عمر طولانی

حضرت نوح(ع)

تولد مخفیانه

حضرت موسی(ع)

به کار بیندیم

مهدی جان!

ای امام مهربان ما!

خوب می‌دانم که از حال ما با خبری؛ همیشه به فکر ما هستی و برای ما دعا می‌کنی.

کارهای خوب ما تو را خوشحال می‌کند و کارهای بد ما تو را ناراحت!

با تو عهد می‌بندم...

تلاش کنم تا

به عهده دانش آموز

با تمام توانم

به عهده دانش آموز